

Meget mere end forskning

Fra innovationskløft til konkurrenceløft

Hvordan kan forskning og innovation udvikle Danmarks teknologiske og industrielle kapacitet, og styrke vores konkurrenceevne og sikkerhed i en ny, teknologidrevet verdensorden? Det er dette centrale spørgsmål, som PØMUS og Deloitte har besvaret i en ny rapport.

En ny verdensorden skaber nye muligheder for Danmark

Danmark og resten af Europa befinder sig i en opbrudstid. Geopolitisk rivalisering, militære trusler og globale megatrends medfører samfundsomspændende udfordringer, der kalder på fremsynethed, risikovillighed og en ny forståelse af konkurrenceevne for at sikre rigets velstand og sikkerhed. Rapporten præsenterer på den baggrund en ny definition af, hvad der udgør et stærkt fremtidens Danmark. En definition, hvor konkurrenceevne og sikkerhed ses som integrerede strategiske mål og nøglen til, at Danmark forbliver et af verdens mest velstående, velfungerende, inklusive og bæredygtige samfund i verden og fortsat kan tiltrække talent og kapital.

Rapporten beskriver, hvordan en målrettet satsning på forskning og innovation i kombination med de danske styrkepositioner; fra klimateknologi og life science til stærke demokratiske værdier, er forudsætningen for at fremtidssikre dansk konkurrenceevne og sikkerhed. Gennem forskningens og innovationens prisme identificerer rapporten de nye muligheder, som er opstået i kølvandet på globale forandringer, og analyserer, hvad der skal til for at realisere dem.

Udgangspunktet er en langsigtet strategisk ramme; en 2040-strategi, der sammentænker forskning, innovation, teknologi og sikkerhed. Strategien skal sikre en systemisk integration af forskning og innovation i beslutningsprocesser og bidrage til en tættere integration til andre politikområder som iværksætteri, teknologi og industripolitik.

Det handler ikke kun om at investere mere, men om at bruge pengene smartere ved at arbejde strategisk med at mindske de adskillige kløfter, som findes i innovationssystemet på vejen fra viden til marked. Gennem en kortlægning af Danmarks forsknings- og innovationskapacitet og især evnen til at sprede og absorbere ny viden i samfundet, afdækkes de systemiske faktorer (fx humankapital og infrastruktur), som med de rette tiltag kan blive drivere for en styrkelse af dansk konkurrenceevne, velstand og sikkerhed.

Det kræver et tættere europæisk samarbejde, men også politisk risikovillighed, nytænkning og handling. Der er behov for at tage nye greb i brug, herunder en missionsdrevet industripolitik. Den teknologiske kamp om fremtidens økonomier er allerede i gang, og Danmark har mulighed for at tage lederskab i Europa.

Det handler derfor om meget mere end forskning. Det handler om, hvordan forskning og banebrydende innovation kan drive ny teknologi og industriel kapacitet til at styrke Danmarks fremtidige konkurrenceevne, velstand og sikkerhed.

Strategi2040 er ikke bare et idéoplæg – det er en opfordring til handling for at udvikle vores samfundsmodel og sikre vores strategiske autonomi, resiliens og værdier.

Strategi2040 består af følgende 10 hovedanbefalinger, der underbygges og udfoldes i rapporten.

	Innovationstrepert mellem Uddannelses- og Forskningsministeriet, Erhvervsministeriet og Forsvarsministeriet: Opret et strategisk partnerskab, der koordinerer implementeringen af Strategi2040 med fokus på forskning og udvikling, test og kommercialisering af dual-use-løsninger, forsvars- og digital teknologi.
	Langsigtet F&I-strategi med kobling til iværksætteri, teknologi, produktion og industripolitik: Lav en forsknings- og innovationsstrategi, der integrerer og accelererer udbredelsen af innovation, teknologi og industrielt knowhow, særligt gennem missionsdrevet innovation og industripolitik – afstemt med EU.
	Styrk videnskaben i politikudvikling og strategisk fremsyn: Opret et videnskabsråd og/eller chief scientific advisor, der sikrer efterspørgselsdrevet videnskabsrådgivning og strategisk fremsyn til at håndtere geopolitisk usikkerhed, klimakrise og banebrydende teknologier.
	Mere "MIT" og styrk knudepunkter: Skab et sammenhængende universitetslandskab med bedre mobilitet og interdisciplinære muligheder, fx i Greater Copenhagen.
	Nytænk forskningsstøtten: Forskningsreserven: Prioriter fundamentet (basismidler/grundforskning) og flagskibe (styrkepositioner) med mulighed for femårige satsninger.
	Styrk markedsdannelse og finansiering: Indfør et F&U-mål på 2,5% for forsvarsudgifter og pensionsmidler, og udnyt offentlige indkøb i en samlet indsats til investering i startups, scale-ups og højteknologiske satsninger.
	Teknologisk og digital satsning: Positioner Danmark som den førende aktør inden for digitalisering, deep tech og AI i EU, bl.a. ved at udnytte historiske data og teknologisk kapacitet.
	Frem villighed til at satse og fejle: Gør risikovillighed og iterativ læring til en konkurrencefordel gennem stærke incitamenter og DARPA-kultur.
	Nationalt barometer til måling af F&I-kapacitet og spredningskapacitet: Lav et nationalt barometer og indfør årlig måling af dansk forsknings- og innovationskapacitet og spredningskapacitet via en central analyseenhed, der kvantificerer økonomiske, sociale og miljømæssige resultater, for at styrke bæredygtig politikudvikling.
	Metascience initiativ til nytænkning af F&I-systemet og teknologiudvikling: Foretag en fokuseret metascience-indsats til analyse af organisering og incitamentsstrukturer for forskning, innovation og teknologiudvikling for at fremme gennembrud, løsninger og kommercialisering.

Læs hele rapporten online eller
download – scan QR-koden:

